

van GOL naar Beter

Bijlage: Wet- en regelgeving

Onder andere de volgende wet- en regelgeving, jurisprudentie en beleidsplannen lijken niet te worden gevolgd:

- Omgevingswet/ RvON Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL)
 - Kap van delen van rijbeplantingen van 21 bomen of meer en delen van bosschages van 10 are of meer worden niet gecompenseerd.
 - Houtopstanden worden opgeknipt in delen, terwijl ze horen tot dezelfde eenheid en worden niet gecompenseerd.
 - Er worden niet bestaande en verkeerde kadastrumnummers in vergunningen gebruikt, terwijl de vergunningen niet gecorrigeerd worden.
- Omgevingsverordening Noord Brabant 2025 tav de Groenblauwe mantel en Natuur Netwerk Brabant
 - Er wordt niet voldaan aan de verplichting dat de ontwikkeling in de Groenblauwe mantel en NNB gepaard gaat met een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken als te kappen bomen zeer beperkt worden gecompenseerd.
 - Er bij een compensatieplan achteraf strekt tot behoud, herstel en duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de daarmee samenhangende ecologische waarden en kenmerken van landschappelijke waarden en kenmerken. Nu het compensatieplan pas achteraf wordt gemaakt moet het worden gezien als een besluit van de overheden en zou het dus alsnog open moeten staan voor een zienswijze en bezwaren van belanghebbenden. Dat is ten onrechte niet het geval.
 - Door het ontbreken van een waardering van de functies van de te vellen houtopstanden kan eigenlijk geen oordeel worden gegeven of de ontwikkeling niet leidt tot een verslechtering van functies.
 - Terwijl tegelijkertijd daar wel sprake van lijkt te zijn, zoals de enorme vermindering van het aantal bomen en nog veel meer het kroonvolume van de bomen, die een belangrijke ecologische en landschappelijke waarde vertegenwoordigt. Het compensatieplan compenseert de schade in de groenblauwe mantel dus onvoldoende.
- Verordening Fysieke Leefomgeving Gemeente Heusden 2024
 - De een-op-een compensatie voldoet niet aan het oogmerk van de verordening om de natuurwaarde, landschappelijke of stedenbouwkundige waarden, de beeldbepalende waarde van bomen en de cultuurhistorische waarde en de waarde voor de leefbaarheid waarde van de

houtopstanden te beschermen door compensatie. Er is een duidelijk vermindering van bijvoorbeeld kroonvolume, biodiversiteit en klimaat adaptieve functies verbonden aan een grote boom bij de een-opeen vervanging.

- Vooraf aan verlening van de vergunning dient te worden aangegeven of er mogelijkheid is tot herbeplanten en, als het voornemen tot herbeplanten bestaat, de locatie daarvan, het aantal en de soorten. Dit is niet gebeurd. ○ Als niet ter plaatse, op hetzelfde perceel of in de nabije omgeving kan worden herplant met een of meerdere bomen van vergelijkbare waarde, kan als voorschrift worden opgenomen dat een financiële bijdrage in de gemeentelijke reserve 'Rood voor Groen' moet worden gestort. Deze bijdrage is 20% van de monetaire waarde van de boom. Er heeft echter geen monetaire taxatie van de te kappen bomen plaatsgevonden volgens de regels van de Vereniging van Taxateurs van Bomen, zoals wel is voorgeschreven.
 - Er is geen verplichting tot herplantplicht opgenomen als de herplant niet aanslaat, hetgeen wel is vereist in de verordening.
 - De inventarisatie van bomen is inmiddels 6 jaar oud, verleende vergunningen zijn inmiddels 5 jaar oud. Het flora- en faunaonderzoek is inmiddels 7 jaar oud. Normaal vervalt een kapvergunning om reden van de dynamische ecosystemen en gewijzigde waardebeoordeling, die nodig is voor een gelijkwaardige compensatie.
De overheid zou hierin een voorbeeldfunctie moeten hebben, maar zij neemt voor zichzelf vrijheden die ze derden niet gunt.
 - Reeds verleende vergunningen verwijzen naar een niet bestaand plan (het Ruimtelijk kwaliteits- en compensatieplan) en er is daarmee sprake van een vernietigbare onvoldoende motivering.
- Groenbeleidsplan 2023-2028 ○ Wanneer bomen worden gekapt, dan worden deze volgens het plan in principe gecompenseerd. Dus alle 5000 (?) te kappen bomen, niet slechts de individueel vergunning plichtige bomen
 - Bomen in de groenstructuur zijn altijd vergunning plichtig en dienen altijd te worden vervangen. Dat gebeurt nu niet, alleen individueel vergunning plichtige bomen worden gecompenseerd.
 - Bomen buiten de groenstructuur dienen te worden gekapt met burgerparticipatie. Dat is niet gebeurd, er is burgers niet eens duidelijk geweest waar in het kader van het GOL de bomen gekapt zullen gaan worden, laat staan dat er participatie over de bomen heeft plaats gevonden
 - De een-op-een compensatie van individueel vergunning plichtige bomen en het daarmee opzijzetten van de individuele waarde van een boom spoort niet met de monetaire tabel in het beleidsplan, die wel degelijk een onderscheid maakt van de waarde van een boom naar leeftijd, boomsoort en beleidsklasse. En is daarmee in tegenspraak met het plan. Dat geldt ook voor het niet compenseren van niet individueel vergunning plichtige bomen.
 - Een collegevoorstel is nodig als er meer dan 10 bomen in de hoofdstructuur worden gekapt. Dat collegevoorstel met vervangingsplan is niet gedaan.
 - Projecten dienen bij te dragen aan het Natuur Netwerk Brabant of aan het

Natuur Netwerk Gemeente Heusden of legt nieuwe verbindingen van buiten naar binnen de bebouwde kom. Het compensatieplan voldoet daar niet aan, integendeel de kap verwijdert bestaande verbindingen, waardoor functies verloren gaan. ○ Het plan geeft aan dat de gemeente lid is van het Norminstituut Bomen en dat zij de regels toepast. Het Norminstituut geeft duidelijk aan dat het bij de belangrijkste bijdrage van bomen voor het leefklimaat gaat om het kroonvolume: de omvang in kubieke meters boom, die belangrijk is voor verkoeling tegen hittestress, waterberging, biodiversiteit en sociale cohesie. Door een een-op-een compensatie en het niet compenseren van niet vergunningplichtige bomen voldoet zij niet aan de regels van het Norminstituut. In het kader van het GOL wordt naar inschatting slechts 1,4% van het kroonvolume gecompenseerd.

- Het feit dat de gemeente in het plan aangeeft dat zij al een grote achterstand kent in het vervangen van gekapte en te kappen bomen zou extra moeten aanzetten tot zorgvuldiger beleid van het kappen van bomen zonder een afdoende compensatieplan.
- Omgevingsvisie Gemeente Heusden 2023 en Plan van Aanpak Schone Lucht Akkoord Gemeente Heusden 2025 ○ Aangegeven beperkte compensatie is niet in lijn met het in deze beleidsdocumenten aangegeven belang bomen en groen voor de luchtkwaliteit en algemene leefkwaliteit
- Jurisprudentie Raad van State en Rechtbank Oost-Brabant ○ Uitspraak N65 Vught: De groencompensatie moet gelijktijdig met het plan worden vastgesteld. Het ontbreken daarvan in strijd met de goede principes van ruimtelijke ordening en rechtszekerheid. RVS:2022:3910.
 - Een zelfstandig compensatieplan moet worden aangemerkt als een zelfstandig besluit waartegen bezwaar beroep en voorlopige voorziening open staat. RVS:2018:810. ○ Onvoldoende borging van verplichting tot uitvoering en instandhouding van het compensatieplan door het niet opnemen van een voorwaardelijke verplichting in het PIP of in de kapvergunningen. Verwijzing naar het GOL Kwaliteitsplan geeft onvoldoende borging en is niet in lijn met de principes van goede ruimtelijke ordening. RVS:2020:2797. ○ Vernietiging van besluit kapvergunning door gebrekkige waardebeoordeling van de bomen door de Gemeente Heusden. RBOBR:2025:5769
- Algemene Wet Bestuursrecht ○ Er wordt op een aantal aspecten onvoldoende zorgvuldigheid en belangenafweging toegepast. ○ Het feit dat de Adviesgroep GOL, waarin zich een aantal natuurorganisaties bevonden, is opgeheven voordat de uitvoering van het GOL is begonnen, sterker nog voordat er een groencompensatieplan is verschenen. Dit terwijl in de Bestuursovereenkomst GOL de Adviesgroep moet toezien op taak te bezien of de uitvoering van deze overeenkomst geschiedt in de geest van de samenwerkingsovereenkomst. De realisatie van de natuurdoelstelling door een passende groencompensatie is bij uitstek dus een taak van de voorbarig opgeheven Adviesgroep.